

Toelichting Raad – zaaknummer 54409

1. Aanleiding

Met ingang van 1 januari 2013 is de nieuwe gemeente Molenwaard ontstaan uit een fusie van de gemeenten Graafstroom, Liesveld en Nieuw-Lekkerland. De drie voormalige gemeenteraden hebben in mei 2012 een raadsbesluit genomen tot het instellen van een stuurgroep gemeentewapen. Deze stuurgroep heeft de opdracht gekregen tot een ontwerp van een gemeentewapen, een ambtsketen en in het verlengde een gemeentevlag te komen.

In de stuurgroep zaten de volgende leden: raadsleden, namens de gezamenlijke colleges de heer Van der Borg en namens de organisatie de heer Michel Kok. Daarnaast heeft de stuurgroep in haar laatste vergadering een afvaardiging van de drie historische kringen uitgenodigd en samen met hen dit advies voorbereid.

2. Bestaande kaders

Ambtsketen en wapen

In artikel 76 van de Gemeentewet is bepaald dat de burgemeester onderscheidingstekenen draagt. Deze tekenen, het rijkswapen en het gemeentewapen, zijn door de Kroon bij Koninklijk Besluit van 16-11-1852, Staatsblad 201 aangewezen. Zij vertegenwoordigen in die hoedanigheid een waardigheid om namens het rijk en de gemeente als burgemeester naar buiten toe te treden.

Wanneer het gemeentewapen wijzigt, ontstaat automatisch de behoefte om de ambtsketen van de burgemeester te vernieuwen. Het wapen dient immers volgens wettelijk voorschrift op de ambtsspenning te staan.

Gemeentevlag

De vlaggen van publiekrechtelijke lichamen worden door de besturen (gemeenteraad) van deze lichamen vastgesteld. De minister van Binnenlandse Zaken heeft verzoeken tot de provincies gericht waarin werd verzocht de gemeenten advies in te laten winnen bij de Hoge Raad van Adel alvorens over te gaan tot het instellen van een vlag (schr. 29 juni 1957, afd. BB, nr. 20836). Zodra een keuze is gemaakt met betrekking tot het gemeentewapen kan aan de Hoge Raad van Adel advies gevraagd worden omtrent een nieuwe gemeentevlag.

3) De ontwerpen (zie bijlage 1 en 2)

Gemeentewapen (bijlage1)

Het ontwerp dat door de stuurgroep wordt geadviseerd is een zogenaamd sprekend wapen. Een wapen waarin de naam van de gemeente Molenwaard tot uitdrukking komt. Dit ontwerp is geïnspireerd op het in 1816 door de Raad bevestigde wapen van de voormalige gemeente Molenaarsgraaf (van zilver beladen met een molen van Keel). Het ontwerp laat in rood een molen zien, staande op een groene schildvoet die een waard symboliseert. De molen refereert tevens aan de molens van Kinderdijk. Het beeld is versterkt door aan weerszijden van de molen lisdodden worden afgebeeld (gerelateerd aan voormalig Liesveld=Lisveld)

Het nieuwe wapen wordt bedekt met de rijkere kroon van vijf bladeren die reeds in 1986 aan de gemeente Liesveld waren verleend.

De ambtsketen (bijlage 2)

De ambtsketen is een schetsontwerp van de lokale heer Paul Pallandt uit Ottoland.

Ten aanzien van de ambtsketen hetvolgende: de schakels zijn opgebouwd uit het waterstroomteken, uit de nieuwe huisstijl van de gemeente. De schakels kunnen afzonderlijk bewegen op de stippellijn. Onderaan de keten een rand waaraan de nieuw penning draaibaar is vastgezet. De rand met silhouetten van molens. De keten wordt uitgeoeverd in zilver 925/1000 gehalte.

De gemeentevlag

De gemeente zal een vlag ontwerpen dat aansluit bij het ontwerp van de vlag. Bijvoorbeeld door gelijke kleuren te gebruiken of enkele kenmerken uit het wapen in de vlag op te nemen.

De, nu in gebruik zijnde vlag, bestaat uit het logo van de Molenwaard en is geen officiële vlag. Het is een beeldmerk van de nieuwe gemeente en past in de nieuwe huisstijl. Een logo is vaak modern, een officiële vlag is historisch onderbouwd en voldoet aan heraldische regels.

4) Proces / Verantwoording / Controle

Het vaststellen van een gemeentewapen geschied volgens een vaste procedure. Nadat de gemeenteraad akkoord is met het voorgestelde wapen, dient het wapen officieel te worden verleend en wel bij koninklijk besluit. Dit betekent dat per brief aan de Hoge Raad van Adel advies moet worden gevraagd. Dit advies dient vervolgens via een officiële aanvraag per brief te worden ingediend bij de Koning.

De Hoge raad van Adel krijgt deze aanvraag via de Minister van Binnenlandse Zaken toegestuurd en brengt vervolgens aan deze een positief advies uit. Na instemming door de Kroon (welke normaal gesproken zal worden verleend) resulteert dit uiteindelijk in een koninklijk besluit tot vaststelling waarvan de gemeente een afschrift krijgt toegezonden. Tenslotte wordt dan nog een als bijlage bij het K.B. te beschouwen wapendiploma vervaardigd waarop een handmatig geschilderde afbeelding van het wapen en bijbehorende heraldische omschrijving.

Nadat het wapendiploma is verstrekt kan het wapen gebruikt worden voor het vervaardigen van de penning die een onderdeel is van de ambtsketen. Ook kan daarna worden nagedacht over een ontwerp van een gemeentevlag.

9. Gevraagd besluit

De raad van de gemeente Molenwaard besluit:

Akkoord te gaan met voorliggende ontwerpen (gemeentewapen en ambtsketen) zodat de verdere procedure tot verlening van een nieuw wapen en het vervaardigen van een nieuwe keten kan worden gestart

Een krediet van €7500,- beschikbaar te stellen voor de ambtsketen, het gemeentewapen en de gemeentevlag.